

VII. Rakennustarkastuskonttori.

Rakennustarkastajan vuosilta 1918 ja 1919 antama kertomus oli seuraava:

Vuonna 1918 toimitettiin 281 kirjoihin rekisteröityä tarkastusta, laadittiin 111 kirjettä ja kirjelmää sekä tarkastettiin 19 rakennusarviota ja 60 rakennuspiirustusta. Vuoden varrella syntyi 8 uutisrakennusta, joiden kuutiosisällys oli 11,611.8 m³ ja suoritettiin 48 rakennuksen- ja tulisijan muutosta. Uusia tulisijoja syntyi 151 ja uusia huoneita 92, niistä asuinhuoneita 81 ja keittiöitä 11.

Vuonna 1919 toimitettiin 443 kirjoihin rekisteröityä tarkastusta, laadittiin 211 kirjettä ja kirjelmää, tarkastettiin 130 rakennuspiirustusta ja 56 rakennusarviota. Tarkastuksen alaisten rakennusten lukumäärä oli 188. Vuoden varrella syntyi 53 uutisrakennusta ja suoritettiin 56 rakennuksen- ja tulisijan muutosta. Vuoden varrella syntyneiden uutisrakennusten kuutiosisällys nousi 55,157.14 m³:iin ja vuoden kuluessa syntyi 198 asuinhuonetta, 11 keittiötä ja 94 tulisijaa.

Vapaussodan johdosta oli rakennustoiminta vuoden 1918 alkupuoliskolla kokonaan lamassa. Saman vuoden jälkipuoliskolla oli olemassa jonkin verran rakennustoimintaa, mutta se rajoittui etusijassa suurempiin ja pienimpiin muutosrakennustöihin. Rakennustoimintaa sanan varsinaisessa merkityksessä ei tänä aikana voi katsoa esiintyneen.

Sodan puhjetessa v. 1914 oli useita rakennusyhtiöitä keskeytettävä, osittain luottovaikeuksien takia, osittain siksi, että oli vaikeata saada tarvittavia rakennusaineita. Siten oli vuoden 1919 alkaessa tekeillä 59 uutisrakennusta, joista muutamat olivat puolivalmiina, muutamat tuskin alullakaan. Säännöllisempien aikain palattua aloitettiin muutamissa näistä yrityksistä työt uudelleen, jota vastoin eräissä työ yhä vielä on keskeyksissä rakennusaineiden ja varojen puutteen takia. Vuosi 1919 osoittaa kuitenkin tuntuvaan nousua rakennusteollisuudessa ja mainitun vuoden lopulla jätettiin tarkastettavaksi jotenkin monen suuren rakennusyhtiön piirustukset.

Kaupungissa vallitseva asuinhuoneistojen puute tekee rakennustoiminnan lisääntymisen erittäin toivottavaksi ja varmastikin on rakentamisen halu sangan yleinen ja suuri. Kuitenkin kohoaa rakennustoiminnan tuntuva laajenemisen tielle miltei voittamattomia vaikeuksia. Vaikeudet ovat niin sanoaksemme taloudellista laatua, vaikkakaan suoranainen rahoitus eli käteisten varain hankkiminen ei ole pahin kompastuskivi. Suurta osaa tarvittavista rakennusaineista ei voida saada omasta maasta ja siitä mitä on saatavissa täytyy maksaa suunnattomia hintoja. Saksasta voisi edulliseen hintaan saada hankituksi suuret määrät rakennusaineita, mutta kauppasopimuksia on mahdotonta tehdä valuuttasäännöstelyn, tuontiluvan saannin vaikeuden y. m. takia. Ja loppujen lopuksi työläiset vaativat suunnattomia palkkoja, jotka

eivät ole missään kohtuullisessa suhteessa heidän ammattitaitoonsa eikä työkykyynsä. Kaikista näistä seikoista on seurauksena, että rakennusyrietykset tulevat suunnattoman kalliiksi ja niissä olevat huoneistot vaativat vuokria, joita tavallisia tuloja nauttivien perheiden on mahdoton suorittaa. Hyvin monia rakentajia nämä seikat peloittavat, eivätkä he uskalla antautua yritykseen, jonka tällä hetkellä voi toivoa tuottavan voittoa, mutta joka läheisessä tulevaisuudessa varmasti tulee johtamaan epämiellyttävään romahdukseen. Tämä vaikuttaa suuresti määrin yritteliäisyyteen ja me taistelemme turhaan sopivien, ei kohtuuttoman kalliiden huoneistojen puutetta vastaan.

Sen painostuksen keventämiseksi, jonka alainen rakennustoiminta nykyään on, olisi viranomaistemme ryhdyttävä sen suuntaisiin toimenpiteisiin, että rakentavalle yleisölle tehtäisiin mahdolliseksi saada alhaisella korolla tuntuvia rahamääriä hyvien ja terveellisten asuntojen rakentamista varten. Lisenssi- ja valuuttapakko olisi poistettava ja tarpeellisia tavaroita ilman kohtuuttomia tullimaksuja vapaasti saatava tuoda ulkomailta.

Rakennustoiminnan elpyminen olisi erittäin tarpeellinen, mutta lienee tuskin mahdollinen nykyisissä poikkeuksellisissa oloissa.
